

Het ontwerpen van een multidisciplinaire richtlijn voor COVID-19-nazorg

Projectnummer: [10430302110001](#)

5.1.2e

5.1.2e

Dit project ontwikkelt een up-to-date multidisciplinaire integrale evidence-based richtlijn, gericht op de nazorg (>4 weken na infectie). Deze is bedoeld voor alle COVID-19-patiënten, onafhankelijk van de context waarin zij de ziekte hebben doorgemaakt. Het Kennisinstituut van de Federatie Medisch Specialisten (FMS), het Nederlands Huisartsen Genootschap (NHG) en Long Alliantie Nederland (LAN) bieden ondersteuning bij de ontwikkeling van de richtlijn. Deze wordt gepubliceerd op de Richtlijnen-database en opgenomen op de Richtlijnen-website van het NHG.

Aanhoudende Klachten na COVID-19: perspectief vanuit de populatie, patiënt, en zorg

Projectnummer: [10430302110002](#)

5.1.2e

5.1.2e

Een multidisciplinair onderzoek brengt de prevalentie, karakteristieken en persoonlijke en maatschappelijke gevolgen van long COVID in kaart. Om meer zicht te krijgen op lichamelijke mechanismen van long COVID, doen de onderzoekers een uitgebreid onderzoek naar de long COVID klachten van Lifelines-deelnemers (een al langer bestaand cohort) met long COVID. Verder testen ze een breed scala aan risicofactoren voor long COVID. Een ander deel van de studie richt zich op de ervaringen van patiënten met herstel- en nazorg en zelfmanagement. Deze leidt tot een online module met patiëntervaringen. De resultaten van voorafgaande delen komen samen in een actie-onderzoek. Hierin ontwikkelen zorgverleners uit de eerste en tweede lijn samen met patiënten een zorgpad, dat zij blijven implementeren, evalueren en doorontwikkelen.

VeCosCO: Neurobiologische basis van langdurige cognitieve klachten en vermoeidheid

Projectnummer: [10430302110003](#)

5.1.2e

5.1.2e

Er zijn sterke aanwijzingen dat de aanwezigheid van ontstekingscellen in de hersenen een rol speelt bij de langdurige vermoeidheids- en cognitieve klachten na COVID-19. In dit onderzoek wordt de aanwezigheid van deze ontstekingscellen onderzocht met behulp van beeldvormende technieken: de zogenaamde TSPO PET-scan en functionele MRI. De onderzoekers kijken naar het verband tussen de aan- of afwezigheid van ontstekingscellen en (het beloop van) langdurige klachten na COVID-19.

Inzicht in aanhoudende klachten: een mixed methods-benadering

Projectnummer: [10430302110004](#)

5.1.2e

5.1.2e

Dit onderzoek richt zich op onderliggende oorzaken en risicofactoren voor long COVID en brengt de zorgpaden en aard, ernst en duur van de aanhoudende klachten in beeld. Hierbij is extra aandacht voor diverse kwetsbare groepen in onze samenleving. Het onderzoek zal verschillende onderzoeksmethodes combineren. Zo worden bestaande gegevens uit elektronisch patiëntendossiers van huisartsen en ziekenhuizen gecombineerd en onderzocht en worden er gegevens verzameld en onderzocht met vragenlijsten en interviews. Het project is een samenwerking tussen het Nivel, UMCG, Radboud UMC, MUMC en Dutch Hospital Data.

CORFU studie: epidemiologie, pathofysiologie, predictie, en communicatie

Projectnummer: [10430302110005](#)

5.1.2e

5.1.2e

CORFU brengt 7 cohortstudies bij elkaar om aanhoudende klachten en kwaliteit van leven na een COVID-19-infectie in kaart te brengen, de lichamelijke kenmerken van aanhoudende klachten in kaart te brengen, en een voorspellend model voor de kans op aanhoudende klachten te ontwikkelen. De (voormalige) patiënten krijgen vragenlijsten toegestuurd over aanhoudende klachten op meerdere momenten, afhankelijk van wanneer zij de COVID-19-infectie hebben doorgemaakt. Ook ontwikkelen we binnen dit project een patiëntenplatform, samen met de stichting EuroQol, om de patiënt te kunnen informeren over zijn situatie en het beloop ervan.

Onderzoek naar effect zorgpad na ontslag uit ziekenhuis

Projectnummer: [10430022010026](#)

5.1.2e

5.1.2e

Na ziekenhuisontslag volgen COVID-19-patiënten verschillende nazorgpaden, bijvoorbeeld in een revalidatiecentrum, verpleeghuis of fysiotherapiepraktijk. Dit onderzoek volgt gedurende 2 jaar COVID-19-patiënten die in een ziekenhuis opgenomen zijn geweest in Rotterdam-Rijnmond en kijkt naar het effect van de verschillende zorgpaden. De onderzoekers verzamelen veel gegevens, zoals over patiëntstromen, zorggebruik en (voorspellers van) lichamelijk, cognitief en psychologisch herstel. Hierdoor biedt het onderzoek inzicht in langetermijngevolgen van COVID-19 en wordt de nazorg beter op de patiënt afgestemd.

Cohortstudie naar niet gehospitaliseerde COVID-19-patiënten

Projectnummer: [10430012010023](#)

5.1.2e

5.1.2e

Het UMCG volgt een jaar lang ongeveer 200 COVID-19-patiënten die niet in een ziekenhuis zijn opgenomen, en hun gezinsleden. Doel is om op basis hiervan richtlijnen te kunnen maken voor de behandeling van COVID-19-patiënten thuis. Met het onderzoek willen onderzoekers meer kennis vergaren over hoe de ziekte bij deze groep patiënten verloopt. De kennis kan helpen om patiënten in de toekomst de juiste behandeling te kunnen geven en bijtijds te kunnen nagaan wanneer hun ziektebeeld gaat verslechteren.

CGT studie bij aanhoudende vermoeidheidsklachten na COVID-19

Projectnummer: [10430012010025](#)

5.1.2e

5.1.2e

Dit project gaat na of gedragstherapie die gegeven wordt via het internet ook helpt bij moeheid na COVID-19. Door sneller na het ontstaan van de klacht te behandelen, wordt hopelijk voorkomen dat de moeheid chronisch wordt. Er nemen 114 patiënten deel die na COVID-19 door ernstige moeheid worden belemmerd. De helft krijgt gedragstherapie, de andere helft gebruikelijke zorg. Toeval bepaalt in welke groep een deelnemer komt. De behandeling duurt vier maanden, waarbij mensen direct na afloop en zes maanden na de behandeling worden onderzocht. Door vergelijking van beide groepen wordt nagegaan of gedragstherapie leidt tot een afname van moeheid en beperkingen, en of minder mensen chronisch moe worden na COVID-19.

Verminderen long COVID-klachten na vaccinatie?

Projectnummer [10430072110003](#)

5.1.2e

5.1.2e

In deze studie wordt gekeken of de oorzaak van de langdurige klachten te maken kan hebben met een ontregeld afweersysteem, gepaard met een chronische ontstekingsreactie. Ook wordt onderzocht of en welke invloed vaccinatie hierop heeft. Dit wordt onderzocht bij een grote groep COVID-19-patiënten die al langdurig gevolgd wordt in een lopende cohortstudie (RECoVERED). Resultaten van deze studie zullen meer inzicht geven in het ontstaan van long COVID, waarmee mogelijkheden om long COVID te behandelen of te voorkomen hopelijk dichterbij komen.

Effect op langdurige klachten en algemene gezondheid na vaccinatie bij kinderen

Projectnummer: [10430072110004](#)

5.1.2e

5.1.2e

Dit onderzoek bekijkt het effect van een vaccinatie op vermoeidheidsklachten bij kinderen van 12 tot 18 jaar oud. Hiermee willen de onderzoekers bekijken of er verschillen zijn tussen kinderen waarbij de klachten wel en niet verbeteren. Daarnaast zullen zij bij kinderen van 6 tot 12 jaar aanvullend kijken naar het vaccinatie-effect op immunogeniciteit, biomarkers en fysieke fitheid.

Onderzoek naar reukverlies na COVID-19

Project: [10430102110001](#)

5.1.2e

5.1.2e

Het doel van deze studie is onderzoeken wat het natuurlijke beloop is van anosmie (gebrek aan reukzin) na een COVID-19-infectie en of dit gunstig te beïnvloeden is met (lokale) corticosteroïden. Gedurende een jaar meten de onderzoekers herhaaldelijk het reuk- en smaakvermogen van een groep COVID-19-patiënten en kijken zij naar de invloed ervan op eetgedrag en kwaliteit van leven. Ook onderzoeken de onderzoekers wat het effect van reukverandering is op de hersenen. Daarnaast doen ze onderzoek naar behandelingsmogelijkheden van reukverlies bij COVID-19 met orale corticosteroïden. Hiermee willen ze de zorg en perspectief voor deze patiëntengroep verbeteren en meer kennis vergaren over effectieve behandelingen.

De rol van klinische en beeldvormende testen

Projectnummer: [10430102110004](#)

5.1.2e

5.1.2e

In dit onderzoek wordt gekeken of het met CT-scans mogelijk is te voorspellen hoe het verloop van de ziekte zal zijn bij patiënten met COVID-19. Naast CT-scans gebruiken de onderzoekers ook andere informatie over de gezondheid van ex-patiënten. Bij enkele patiënten zullen ze enkele maanden na herstel een nieuw soort scan maken. Hiermee kunnen ze zien of de blijvende afwijkingen worden veroorzaakt door ontsteking of beginnende verlittekening.

DEFENCE: hartschade na COVID-19 Projectnummer: [10430102110006](#)

5.1.2e

5.1.2e

In dit onderzoek wordt gekeken of patiënten na COVID-19 op de korte- en lange termijn een verhoogd risico hebben op cardiale complicaties en hoe dit zou kunnen worden voorkomen. DEFENCE brengt enkele grote bestaande cohorten bij elkaar: van gezonde topsporters en patiënten in de algemene populatie die thuis hersteld zijn van de infectie tot ernstig zieke patiënten die in het ziekenhuis hebben gelegen. Om hartschade te kunnen opsporen worden diverse onderzoeken gedaan, waaronder een MRI-scan van het hart. Ook zullen patiënten vragenlijsten krijgen om te ontrafelen of bepaalde klachten, zoals hartkloppingen en pijn op de borst in de periode na COVID-19, verband houden met hartschade.